

שאלון לסריקת חרדה והפרעות רגשיות דומות אצל ילדים

SCREEN for CHILD ANXIETY RELATED EMOTIONAL DISORDERS (SCARED)

תיאור השאלון: שאלון שמטרתו להעריך תסמיני חרדה וקשיים רגשיים דומים אצל ילדים בגילאי 8-18. השאלון פותח על ידי Birmaher ועמיתיו (1999), תרגום לעברית ד"ר לילך רחמים, תרגום לערבית ד"ר Maalouf.

לשאלון 2 גרסאות:

1. שאלון לדיווח עצמי אשר אותו ממלא הילד לגבי עצמו - לילדים בגילאי 8-11 מומלץ כי ימלאו כאשר קלינאי מסביר להם את הפריטים, או בנוכחות מבוגר אשר יוכל לענות להם על שאלותיהם.
 2. שאלון לדיווח הורי, אותו מלא ההורה לגבי ילדו/ילדתו.
- השאלון כולל 41 פריטים, הכוללים היגדים המתארים תסמיני חרדה שונים. הילד/ההורה מתבקשים לדווח האם ההיגד מתאר את רגשות או התנהגויות הילד במהלך 3 החודשים האחרונים, בסולם ליקרט בן 3 דרגות (0=נכון לעיתים רחוקות, 1=לפעמים נכון, 2=נכון לעיתים קרובות).
- השאלון מאפשר להעריך 5 הפרעות חרדה: הפרעת חרדה כללית, הפרעת פאניקה, חרדת פרידה, חרדה חברתית וחרדת בית-ספר, בנוסף ניתן ציון כללי לכלל פירטי השאלון.
- השאלון נמצא יעיל לאתור וסינון הפרעות חרדה אצל ילדים, ויעיל גם ככלי המאפשר לבחון את השינוי ברמת החרדה של הילד נוכח טיפול. השאלון נמצא בשמוש קליני ומחקרי, ובעל נתונים פסיכומטרים טובים למדי [מהימנות מבחן-מבחן חוזר נעות בין 0.7-0.9, בעל נתוני תוקף (תוקף תוכן ותוקף מבנה) טובים. בנוסף, המחקר מראה כי בין דרוגי ההורה לדרוגי הילד קיים תוקף בינוני (Birmaher et al., 1997, 1999)].

ציון השאלון: לשאלון 5 תתי סולמות, אשר כל אחד מהם מעריך הפרעת חרדה אחרת:

- ° סולם הפרעת פניקה/הפרעת סומטיזציה (PA/SO): פריטים 1, 6, 9, 12, 15, 18, 19, 22, 24, 27, 30, 34, 38
- ° סולם הפרעת חרדה כללית (GAD): פריטים 5, 7, 14, 21, 23, 28, 33, 35, 37
- ° סולם הפרעת חרדת פרידה (SEP): פריטים 4, 8, 13, 16, 20, 25, 29, 31
- ° סולם חרדה חברתית (SOC): פריטים 3, 10, 26, 32, 39, 40, 41
- ° סולם הימנעות מביה"ס (SCH): פריטים 2, 11, 17, 36

מחשבון אקסל לחישוב השאלון (בגרסת PC ובגרסת Mac) קיים באתר השאלון.
פירוש הציונים: החוקרים מציעים להתייחס לציונים המפורטים כאן, כציוני נקודת סף, הן עבור גרסת הדיווח העצמי, והן עבור גרסת ההורים. ציון גבוה מהם יכול להעיד על הפרעות חרדה, ודורש לכן להפנות את הילד להערכה קלינית נרחבת יותר. ציון כללי אשר שווה או גבוה מ-25 (ובעיקר ציון 30 ומעלה) – סבירות רבה להפרעת חרדה.

- סולם PA/SO: ציון שווה או גבוה מ-7, עשוי להצביע על הפרעת פניקה או הפרעת סומטיזציה.
 - סולם GAD: ציון שווה או גבוה מ-9, עשוי להצביע על הפרעת חרדה כללית.
 - סולם SEP: ציון שווה או גבוה מ-5, עשוי להצביע על חרדת פרידה.
 - סולם SOC: ציון שווה או גבוה מ-8, עשוי להצביע על חרדה חברתית.
 - סולם SCH: ציון שווה או גבוה מ-3, עשוי להצביע על הימנעות משמעותית מביה"ס.
- עם זאת, יש לזכור כי שאלון זה, בדומה לשאלונים לדיווח עצמי נוספים, איננו מיועד לשם אבחנה, ולאחר איתור הילד יש לערוך ראיון מקיף עם הילד ו/או עם הוריו.
שלמי תודות: בהכנת דף מידע זה סייעה ד"ר לילך רחמים, המרכז הבינתחומי הרצליה, המרפאה לטיפול בפוסט-טראומה בפעוטות ובילדים בגיל הרך, מרכז "חוסן" ע"ש כהן האריס.
בהכנת השאלון לערבית סייעה גב' נור עאבד.

מקורות:

תרגום לעברית: לילך רחמים, PhD, המרכז הבינתחומי הרצליה, ישראל, המרפאה לטיפול בפוסט-טראומה בפעוטות ובילדים בגיל הרך, מרכז "חוסן" ע"ש כהן האריס.

תרגום לערבית: Fadi Maalouf, Children and Adolescent Psychiatrist; Mia Atwi, BA Psychology; Lucy Tavitian, BA Psychology

אתר השאלון: <https://www.pediatricbipolar.pitt.edu/resources/instruments>

Birmaher B, Brent DA, Chiappetta L, Bridge J, Monga S, Baugher M. (1999). Psychometric properties of the screen for child anxiety related emotional disorders (SCARED): a replication study. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry. 38, 1230–1236.
Birmaher B, Khetarpal S, Brent D, Cully M, Balach L, Kaufman J, et al. (1997). The screen for child anxiety related emotional disorders (SCARED): scale construction and psychometric characteristics. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry. 36, 545–553.